

Τὸ Βῆμα

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΠΑΝΤΩΝ ΠΑΤΡΙΣ ΤΙΜΙΩΤΑΤΟΝ

Ἰδιοκτήτης

“ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΤΡΙΔΟΣ”

P. ΓΑΒΑΛΑΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΑΠΑΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ

Εἶναι πολὺν περιεργὸς ἡ ψυχολογικὴ κατάστασις τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, οἵτινες, παραδέροντες εἰς τοὺς τελευταίους σπασμούς τῆς ἀγωνίας, δὲν ἀντιλαμβάνονται ὅτι εἰσὶ λαὸς δι’ ὃν ἐσήμανεν ἡ τελευταία ὥρα ἀλλὰ προσπαθοῦσι νὰ πείσωσιν ἐαυτοὺς, ὅτι τὰ πολεμικὰ τῶν ἀτυχήματα δὲν ὀφείλονται εἰς τὴν γενικὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ κράτους τῶν ὀσμανιδῶν ἀλλ’ εἰς σκευωρίας καὶ προδοσίας.

Τοῦ ἐνὸς τούτου ἀτόπου δοθέντος φυσικὸν ἦτο νὰ ἐπακολουθήσωσι καὶ μυρία ἕτερα. Μᾶς κατασκοπεύουσι προδίδουσι τὰς κινήσεις καὶ τὰς ἐνεργείας μας εἰς τὸν ἐχθρὸν, εἰπον ἀλλ’ ἵνα τοῦτο συμβαίνει ὑπάρχει εἰς κατάσκοπος, εἰς προδότης, ὃν πρέπει ἐξάπαντος ν’ ἀνακαλύψωμεν.

Καὶ ἐσκέφθησαν τίς δύναται ἄραγε νὰ εἶναι ὁ προδότης; Τὸ πρόβλημα δὲν ἦτο δύσκολον νὰ λυθῆ. Οἱ μόνοι μας ἐχθροὶ σήμερον, ἐκτὸς τῶν Ἀγγλων, Γάλλων καὶ Ρώσων καθ’ ὧν ἐκηρύξαμεν τὸν πόλεμον, εἶναι οἱ Ἕλληνες, οἵτινες λόγῳ τῶν διαφορῶν ἐκκεμῶν πρὸς αὐτοὺς ζητημάτων πᾶν συμφέρον ἔχουσι ἵνα ἐξέλθωμεν συντετριμμένοι ἐκ τοῦ πολέμου. Εἶναι βέβαιον ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι οἱ προδοταί. Ἀλλὰ πῶς ἐπικοινωνοῦσι πρὸς τὸν ἐχθρὸν; Πάντως διὰ τοῦ ἀσυρμάτου τηλεγράφου, ὃν ἔχουσι ἐγκαταστήσει εἰς τὴν πρεσβείαν τῶν ἐν τῇ ἀνάγκῃ νὰ ἐνεργήσωμεν ἔρευναν.

Τὴν τοιαύτην ἀξίωσιν τῶν διευπώσαν πρὸ καιροῦ οἱ Τούρκοι, ἀλλὰ τοιαύτη ἦτο ἡ ἀπόκρουσις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐκεῖσε πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος ὥστε οὔτε λόγος πλέον ἐγένετο. Ἡ πεποίθησις ὁμῶς τῶν Τούρκων ἦτο ἀκράδαντος ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε εἰς πρώτην δοθείσαν εὐθετον περίστασιν συνέλαβον ὡς κατάσκοπον τὸν ἀκόλουθον τοῦ ναυτικοῦ ἀκολουθῶν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς πρεσβείας κ.Α. Κριεζῆ, δίωπον Φραγκάκην ὃν ἐδίκασεν τὸ Στρατοδικεῖον καὶ κατεδίκασεν αὐτὸν εἰς θάνατον.

Τὸ γεγονός κατέπληξεν ὀλόκληρον τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει διπλωματικὸν κόσμον καὶ ραγδαία ἐνέργεια τῆς τε Ἑλληνικῆς πρεσβείας καὶ ἄλλων πρεσβειῶν, ἰδίᾳ τῆς Γερμανίας καὶ Αὐστρίας, κατώρθωσαν νὰ σώσωσι τὴν ζωὴν τοῦ Φραγκάκη, ὅστις ἀπεφυλακίσθη καὶ ἀπῆλθῃ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

Δὲν ἔληξεν ὁμῶς ἕως ἐδῶ τὸ ζήτημα, ὁ κ. Α. Κριεζῆς κάθεται ὡς ἐφιάλτης ἐπὶ τοῦ στήθους τῶν Τούρκων, οἵτινες διαρκῶς ὑπέβλεπον αὐτὸν καὶ τελευταίως εἰς τῶν χαφιέδων τῆς Τουρκικῆς ἀστυνομίας τῷ ἐπετέθη ἐν μέσῃ ὁδῷ, ἴσως δ’ ἀνευ τῆς παρεμβάσεως τρίτων καὶ θὰ τὸν ἐκακοποιεῖ.

Διὰ τὴν ἐκρυσθμον ταύτην διαγωγὴν τοῦ Τούρκου ὑπαλλήλου ἐζητήθη πλήρης ἱκανοποίησις ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως ἐντὸς 48 ὥρῶν, ἐν ἐναντία δὲ περιπτώσει ν’ ἀπέλθῃ ὁ πρεσβευτῆς τῆς Ἑλλάδος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

Τὴν αἰτηθεῖσαν ἱκανοποίησιν ὑπεσχέθησαν οἱ Τούρκοι ἐγγράφως πρὸς τὸν κ. πρεσβευτὴν καὶ διὰ διακοινώσεως πρὸς τὴν κυβέρνησιν, κατόπιν ὁμῶς ἤρξαντο τὰς σνήθεις παρελκύνσεις, ἐξ οὗ ἠναγκάσθη ὁ κ. Πανᾶς ν’ ἀπέλθῃ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀφείλ τὸν γραμματέα τῆς πρεσβείας ὡς ἀναπληρωτὴν του. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἤγαγε τὸ ζήτημα ἡ Τουρκικὴ κακοπιστία, ποῖα ὁμῶς ἔσεται ἡ ἔκβασις τοῦ ἐπεισοδίου οὐδεὶς δύναται νὰ γνωρίζῃ, καίτοι ὑπάρχουσιν οἱ φρονούντες, ὅτι ἡ ἀναχώρησις τοῦ κ. Πανᾶ θὰ ἐπισπεύσῃ τὴν λύσιν.

Ο ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ Η ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ὡς εἰ μὴ ἦρκει τὸ οικονομικὸν ἀπροχώρητον εἰς ὃ ἤγαγε τὸν Δῆμον Ἑρμούπολεως ἡ κυβέρνησις μὲ τὰ ληφθέντα καθ’ αὐτοῦ ἐκβιαστικὰ μέτρα πρὸς εἰσπραξίν καθυστερημάτων ἐξ εἰσφορῶν διὰ τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν Ἀστυνομίαν, τὰ ὅποια καθιστῶσιν αὐτῷ ἀνέφικτον τὴν πληρωμὴν καὶ τῶν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ ἀπαιτουμένων δαπανῶν ἔρχεται σήμερον καὶ ἡ Διοικητικὴ ἀρχὴ καὶ δύο Ὑπουργεῖα, τὸ τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τὸ τῆς Συγκοινωνίας, τὰ ὅποια δι’ ἐπανειλημμένων διαταγῶν τῶν πιέζουσι τὸν Δῆμον νὰ πληρῶσῃ πρὸς τὴν ἠλεκτρικὴν ἐταιρείαν τὰ πρὸς αὐτὴν καθυστερούμενα ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἑρμούπολεως καὶ τὰ ὅποια καθυστεροῦνται ἐνεκεν τῶν ἄνω κατασχέσεων, ὧν αἰρομένων ὀσονούπω, θὰ δυνηθῆ ὁ Δῆμος νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς πρὸς τὴν ἠλεκτρικὴν ἐταιρείαν ὑποχρεώσεις τοῦ, αἵτινες διὰ μὲν τὸ ἔτος 1912 ἀνέρχονται εἰς Δραχ. 6,789.85 Διὰ τὸ ἔτος 1913 » 13.421.20

ἦτοι ἐν ὄλφ εἰς Δραχ. 20,101.05 Διὰ δὲ τὸ ἔτος 1914 ἀπὸ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου μὲ-

χρι τέλους Δεβρίου εἰς Δρ. 16.702.10 Ἐκ διαφόρων αἰτίων φωτισμοῦ Δημορχίας, πλατείας καὶ παραλίας » 1,176.90 ἦτοι ἐν ὄλφ » 17,879.—

Σύνολον συνεπῶς χρέους Δρ. 37,980.05

Τὴν πληρωμὴν τοῦ ποσοῦ τούτου ἐζητήσατο ἡ Ἡλεκτρικὴ δι’ ἐγγράφου τῆς πρὸς τὸν Δῆμον, ἐπειδὴ ὁμῶς ὁ Δῆμος ἀδυνατεῖ τὸ γε νῦν νὰ πληρῶσῃ τὸ ζητηθὲν ποσόν—πρώτιστα διότι ὁ διαχειριστὴς τῆς δημοτικῆς περιουσίας ἐπαρχιακῶς ταμίας δὲν εἰσπράττει κατὰ διαταγὴν τοῦ δημοσίου τὰς 25,000 δραχμῶν, ἃς ὁ ἐνοικιαστής τοῦ φόρου τῶν ὠνίων καὶ ἐμπορευμάτων Κ.Χατζηγιάννης καθυστερεῖ—ἡ ἠλεκτρικὴ προέβη ἐπι περαιτέρω, ἐκοινοποίησε διαμαρτυρίαν, ἀπειλοῦσα διακοπὴν τοῦ φωτισμοῦ.

Συνεπικουροὶ τῆς τοιαύτης ἐνεργείας τῆς ἐταιρείας ἔρχονται ἡ Νομαρχία Κυκλάδων ἡτις ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Δῆμον δύο διατάγας διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ὀφειλομένων ὑπὸ τοῦ Δήμου εἰς τὴν ἐταιρείαν, ἀνά μίαν δὲ διαταγὴν, τὰ αὐτὰ ἐπιτάσσουσιν, τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τῆς Συγκοινωνίας—τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάμειξιν εἰς τὰς ὑποθέσεις Δήμου—Ἡλεκτρικῆς δὲν γνωρίζομεν πῶς νὰ χαρακτηρίσωμεν—χωρὶς ὁμῶς νὰ μᾶς λέγωσιν καὶ πῶς θὰ εὔρη ὁ ὁ Δῆμος τὰ χρήματα διὰ τὴν πληρωμὴν. Γνωρίζουσι ὅλοι, ὅτι τὸ μέγιστον μέρος τῆς Δημοτικῆς προσόδου εἶναι ὑπέγγυον πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τόκου καὶ τοῦ χρεωλυτοῦ τοῦ μεγάλου πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν δανείου τοῦ Δήμου, ἕτερον μέγα μέρος διατίθεται ὑπὲρ τῶν νομίμων αὐτοῦ ὑποχρεώσεων διὰ δαπάνας τῆς ἐκπαίδευσως καὶ τῆς Ἀστυνομίας, ἀρκετὸν ποσὸν κατέσχε τὸ Δημόσιον διὰ τὰ πρὸς αὐτὸ χρέη τοῦ Δήμου, δὲν ἀπολείπονται δὲ ἡ ἐλάχιστα διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς διοικήσεως, ἃς ἡ Δημορχία περιώρισεν εἰς τὸ minimum, μὴ ἐκτελοῦσα ἀπαραιτήτους ἐπισκευὰς, ἵνα πληρῶνῃ τὸν φωτισμὸν καὶ τὰ ὅποια δὲν δύνανται νὰ διατεθῶσιν ἄλλως. Δάνειον δὲν δύναται νὰ συνάψῃ ὡς ἐκ τοῦ Νόμου. Τίνι τρόπῳ λοιπὸν θὰ πληρῶσῃ τὴν ἀνυπόμονον ἠλεκτρικὴν; Ἡδύναντο οἱ πρὸς οὗς προσέφυγεν ἡ Ἡλεκτρικὴ νὰ τῇ εἴπωσι νὰ περιμένῃ ὀλίγον, προκειμένου μάλιστα περὶ Δήμου ἀφ’ οὗ ὠφελήθη ὅσα οὐδεμία ἄλλη ἐγκατάστασις τῇ προσεπόρησε κέρδη.

Ἄς μὴ λησμονεῖ δὲ πάντοτε ἡ ἠλεκτρικὴ ἐταιρεία τὰ συμβάντα τῆς ἐποχῆς καθ’ ἣν, κατὰ τὸ πρόσφατον παρελθόν, ἠπειλήσῃ πάλιν τὴν διακοπὴν τοῦ δημοτικοῦ φωτισμοῦ. Οἱ Ἑρμούπολιται τῆς σήμερον εἶναι οἱ ἴδιοι τῆς τότε, δὲν εἶναι δὲ καθ’ ὄλου δύσκολον νὰ ἴδῃ πάλιν πάντας τοὺς ἰδιώτας πελάτας τῆς, ἀφ’ ὧν γνωρίζει πόσα κερ-

